

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

в.о. ректора Національної академії
керівних кадрів культури і мистецтв
кандидат мистецтвознавства,
професор

Валерій МАРЧЕНКО

2024 року

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Ржечицької Сніжани Анатоліївни
на тему «Інформаційно-документаційне забезпечення діяльності закладів
вищої освіти України в період розвитку цифрового суспільства»
подану на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 02 Культура і мистецтво
за спеціальністю 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа**

Публічна презентація проведена на кафедрі артменеджменту та івент-технологій 26 квітня 2024 року, протокол № 11

Актуальність теми дослідження. У контексті стрімкого розвитку цифрового суспільства заклади вищої освіти мають перед собою виклики, які вимагають активного впровадження цифровізації в їх діяльність для забезпечення ефективної організації освітнього процесу, управління та взаємодії у сучасному цифровому середовищі. Сучасний етап розвитку суспільства характеризується швидким збільшенням обсягів інформаційних ресурсів, що призводить до необхідності раціональної організації інформації та забезпечення повноцінного і оперативного доступу до неї, зокрема у закладах вищої освіти.

Інформаційно-документаційне забезпечення закладів вищої освіти охоплює широке коло ключових аспектів, що враховують виклики та перспективи інформаційного середовища. Електронні навчальні ресурси, система дистанційного навчання, цифрова бібліотечна система, документообіг та електронний архів, електронні платформи визначають роль інформаційно-документаційного забезпечення в закладах вищої освіти. Досліджуючи перспективний розвиток закладів вищої освіти в період розвитку цифрового суспільства, відзначаються нові можливості щодо їх представлення, діяльності та комунікації. Цифрове середовище змінює підхід до організації освітнього процесу, ведення документообігу, управління персоналом, доступ до ресурсів і проведення досліджень.

Актуальність теми дисертаційного дослідження обумовлена підвищенням значення процесів цифровізації та комп'ютеризації, створення інформаційних систем та АСУ в закладах вищої освіти, які спрямовані на досягнення гнучкого взаємообміну джерелами інформації на усіх рівнях управління. Відповідно виникає об'єктивна потреба формування сучасної системи електронного документообігу (СЕД), як документно-інформаційної галузевої інфраструктури закладів вищої освіти України, на основі використання сучасних інформаційно- комунікативних технологій (ІКТ), що значно підвищить ефективність діяльності у освітніх закладах. Окремі аспекти досліджуваної теми були розглянуті вченими, які спеціалізуються на різних галузях знань, таких як інформаційні технології, культура і мистецтво, публічне управління та адміністрування. Проте це було зроблено в межах окремих аспектів, таких як електронні ресурси та платформи, цифрові технології, електронна документація та архівування, електронна комунікація. Незважаючи на це, проблема інформаційно-документаційного забезпечення діяльності закладів вищої освіти України в період розвитку цифрового суспільства ще не були предметом окремого дисертаційного дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дослідження виконано на кафедрі артменеджменту та івент-технологій Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (НАКККіМ) Дисертація відповідає комплексній темі «Теоретичні та прикладні аспекти в інформаційній, бібліотечній та архівній справі» (державний реєстраційний номер 0120U105691). Тему дисертації затверджено 27 жовтня 2020 р. (протокол № 4) та уточнено 26 грудня 2023 р. (протокол № 6) на засіданні Вченої ради Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Наукова новизна отриманих у дослідженні результатів полягає в тому, що на дисертаційному рівні *вперше*: обґрунтовано теоретичні, методичні та практичні засади інформаційно-документаційного забезпечення діяльності закладів вищої освіти України в період розвитку цифрового суспільства та окреслено перспективні напрями впровадження цифрових технологій в освітній процес, зокрема створення навчальних ресурсів і платформ, призначених для формування інтерактивного та мультимедійного контенту, використання віртуальної та доповненої реальності, інтеграція передових мультимедійних технологій, онлайн-платформ, інструментів для відеоконференцій, впровадження хмарних рішень та штучного інтелекту; досліджено процеси управління документацією, системи автоматизації, використання кваліфікованого електронного підпису для підтвердження автентичності документів, інноваційні підходи до оптимізації робочих процесів в системі документообігу; проаналізовано технології та цифрові інструменти в системі електронного документообігу ЗВО що сприяють покращення ефективності та надійності обробки документів, швидкості обміну інформацією між різними структурними підрозділами, а також забезпечення безпеки та конфіденційності даних; запропоновано модель цифровізації ЗВО України, що включає такі компоненти як: створення освітніх ресурсів та інтерактивних платформ; запровадження мультимедійних і

комп'ютерних технологій; впровадження спеціалізованої технічної інфраструктури; розвиток та впровадження дистанційної чи змішаної форми навчання; інтеграції в різноманітних інформаційно-комунікаційних технологій, що сприятиме розвитку ЗВО через створення та ефективне використання цифрового простору, що включає в себе систему документації ЗВО, інформаційні бази та інструменти для ефективного вирішення різних функціональних завдань; запропоновано модель вищої цифрової освіти України, яка розроблена на основі міжнародних проєктів Lutur, Next, Digi Uni, українського соціально-інноваційного проєкту «Освітній хаб» та освітніх платформ Coursera, Prometheus, Udemy та сприятиме підвищенню якості освіти шляхом доступу до міжнародного досвіду та інноваційних методик навчання. *Уточнено:* роль бібліотеки ЗВО в структурі інформаційного забезпечення освітньої, наукової та дослідницької діяльності закладу, дотриманні норм академічної доброчесності та підвищенні культури інформаційної грамотності серед учасників освітнього процесу; характеристики основних тенденцій розвитку цифрових трансформацій освітнього діяльності закладів вищої освіти, що позначилися підвищенням інтересу до застосування цифрових платформ в навчальний процес для підвищення якості освіти. *Набуло подальшого розвитку:* зарубіжний досвід впровадження цифрових технологій в ЗВО країн Європи та США, що дає можливість адаптувати кращі світові практики та цифрові технології до українських реалій.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що основні теоретичні положення та висновки, сформульовані в дисертації, можуть бути використані в подальшому дослідженні впровадження цифрових технологій в освітній процес закладів вищої освіти України, розробці теоретичних навчальних курсів з документознавства, бібліотекознавства, інформаційно-документаційного забезпечення управління, документно-інформаційні комунікації в закладах вищої освіти, науковій роботі, написанні енциклопедичних і довідкових статей, монографій тощо.

Особистий внесок здобувача. Дисертаційне дослідження виконано самостійно, викладені наукові результати, висновки й рекомендації належать дисертанту. Доповіді на наукових конференціях підготовлені і виголошені автором самостійно, публікації дисертанта одноосібні.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі артменеджменту та івент-технологій Навчально-наукового інституту практичної культурології та артменеджменту Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. *Науковий керівник* – докторка наук із соціальних комунікацій, професорка, в.о. завідувача кафедри артменеджменту та івент-технологій Добровольська Вікторія Василівна.

Розглянувши звіт подібності щодо перевірки на плагіат, встановлено, що дисертаційна робота Ржечицької Сніжани Анатоліївни є результатом самостійних досліджень, не містить елементів плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

ї оформлення.

Перелік публікацій за темою дисертації. За результатами досліджень опубліковано 11 наукових праць, серед яких: 3 статті у наукових виданнях України, затверджених МОН України як фахові за напрямом «соціальні комунікації» та 8 публікацій у збірниках матеріалів міжнародних та всеукраїнських конференцій.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

Статті в наукових фахових виданнях України

1. Ржечицька С. А. Проблеми та переваги дистанційного навчання у мистецьких закладах вищої освіти. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. Київ. 2022. № 3. С. 100–105. DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.3.2022.267003>
2. Ржечицька С. А. Законодавче і нормативно-правове забезпечення діяльності закладів вищої освіти України. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. Київ. 2023. № 2. С. 69–75 DOI: [10.32461/2409-9805.2.2023.284664](https://doi.org/10.32461/2409-9805.2.2023.284664)
3. Ржечицька С. А. Сучасний стан та перспективи розвитку бібліотек закладу вищої освіти. *Вісник книжкової палати*. Київ. 2023. № 11. С. 24–31. DOI : [https://doi.org/10.36273/2076-9555.2023.11\(328\)](https://doi.org/10.36273/2076-9555.2023.11(328)).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

1. Ржечицька С. А. Культурно-мистецька освіта в Україні: основні завдання. *Культура і мистецтво: сучасний науковий вимір*. Матеріали IV міжнародної наукової конференції молодих вчених, аспірантів та магістрантів. м. Київ, 3 – 4 лист.2020р. Київ: НАКККІМ, 2020. С. 66–67.
2. Ржечицька С. А. Законодавча база регулювання надання освітніх послуг закладами вищої освіти України. Актуальні проблеми сучасної науки, LIX Міжнародна науково-практична інтернет-конференція. м. Дніпро, 18 січня 2021р. С. 228–233.
3. Ржечицька С. А. Веб-сайт як інформаційний ресурс закладів вищої освіти культури і мистецтв. VI Всеукраїнська науково – практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених «Інформаційна діяльність, документознавство: історія, сучасність, перспективи» м. Київ, 21–22 квітня 2021 р. С. 30–34.
4. Ржечицька С. А. Соціальні мережі як засіб комунікації закладів вищої освіти. II Міжнародна науково-практична конференція «Культурні та мистецькі студії XXI століття: науково – практичне партнерство» м. Київ, 10.11.2021р. Київ: НАКККІМ, С.28–29.
5. Ржечицька С. А. Дистанційна форма навчання у мистецьких закладах вищої освіти. V Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених, аспірантів та магістрантів «Культура і мистецтво: сучасний науковий

вимір» м. Київ, 4-5.11. 2021р. Київ: НАКККІМ, С. 68–69.

6. Ржечицька С. А. Особливості дистанційного навчання у мистецьких закладах вищої освіти (на прикладі Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв). Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасний культурно-мистецький простір: креативні та інформаційно-комунікативні трансформації», м. Київ 21-22 червня 2022 р. в НАКККІМ. С. 172–173.

7. Ржечицька С.А. Якість вищої освіти в нормативно-правовому аспекті. У пошуку нових сенсів полікультурного світу. Повоєнний діалог культур : матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. м. Київ, 2–3 лютого 2023 р. Київ : НАКККІМ, 2023. С. 75–78.

8. Ржечицька С.А. До питання цифровізації освітньої сфери України. І Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю Маріупольського державного університету «Студії з інформаційної науки, соціальних комунікацій та філології в сучасному світі» м. Київ, 26 жовтня 2023р. С. 170–176.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та літератури (285 позиції) і додатку. Обсяг основної частини роботи становить 167 сторінки, загальний обсяг дисертації – 220 сторінок.

Характеристика особистості здобувача. Ржечицька Сніжана Анатоліївна народився 14 вересня 1980 р. в м. Одеса. У 2003 році закінчив Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова та отримала диплом спеціаліста, вчитель історії та правознавства. З 2020 по 2024 р. – аспірантка Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Володіє українською, англійською мовами.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація виконана фаховою українською мовою, текстове подання матеріалу відповідає стилю науково-дослідної літератури. Структура та побудова дисертації логічна. Стиль дисертації відповідає вимогам МОН України.

Рецензенти рекомендують: відповідно до п.15 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, *пропонується такий склад разової ради:*

Голова ради:

Литвин Сергій Харитонович, доктор історичних наук, професор, професор кафедри креативних культурних індустрій Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Рецензенти:

Денисюк Жанна Захарівна, докторка культурології, доцентка, в.о. проректорки з наукової та виховної роботи Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Офіційні опоненти:

кадрів культури і мистецтв.

Офіційні опоненти:

Новальська Тетяна Василівна, докторка історичних наук, професорка, професорка кафедри інформаційних технологій Київського національного університету культури і мистецтв.

Кудлай В'ячеслав Олегович, кандидат наук з соціальних комунікацій, завідувач кафедри інформаційної діяльності Маріупольського державного університету;

Вовк Наталія Степанівна, кандидатка історичних наук, доцентка, доцентка кафедри соціальних комунікацій та інформаційної діяльності Національного університету «Львівська політехніка».

У результаті попередньої експертизи дисертації **Ржечицької Сніжани Анатоліївни** і повноти публікації основних результатів дослідження

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Ржечицької С. А. на тему «Інформаційно-документаційне забезпечення діяльності закладів вищої освіти України в період розвитку цифрового суспільства».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем наукової новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Ржечицької С. А. відповідає спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

3. Рекомендувати дисертацію Ржечицької С. А. на тему: «Інформаційно-документаційне забезпечення діяльності закладів вищої освіти України в період розвитку цифрового суспільства» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа.

4. Рекомендувати вченій раді Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв затвердити склад разової спеціалізованої вченої ради:

Голова ради:

Литвин Сергій Харитонович, доктор історичних наук, професор, професор кафедри креативних культурних індустрій Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Рецензенти:

Денисюк Жанна Захарівна, докторка культурології, доцентка, в.о. проректорки з наукової та виховної роботи Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Офіційні опоненти:

Новальська Тетяна Василівна, докторка історичних наук, професорка, професорка кафедри інформаційних технологій Київського національного університету культури і мистецтв..

Кудлай В'ячеслав Олегович, кандидат наук з соціальних комунікацій, завідувач кафедри інформаційної діяльності Маріупольського державного університету;

Вовк Наталія Степанівна, кандидат історичних наук, доцентка, доцентка кафедри соціальних комунікацій та інформаційної діяльності Національного університету «Львівська політехніка».

Презентація Ржечицької Сніжани Анатоліївни на 16 стор. додається.

Головуюча:

кандидатка філософських наук, доцентка

